

ИЛЮСТРАЦИЯ ИЛИНДЕНЪ

Редакторъ: ХРИСТО ШАЛДЕВЪ

Редакция и администрация: ул. Пиротъ, № 5, телеф. 19-32

Годишенъ абонаментъ за Царството — 120 лв., за Европа — 200 лв., за Америка — 2 долара, Отдѣленъ брой 15 лв

Списанието е одобрено отъ Министерството на Народн. Просвѣщение съ окржно № 40,358 отъ 28 XI. 1933 г.

ILLUSTRATION d'„ILINDEN“ Redaction et administration: rue Pirot, 5. — Sofia, Bulgarie

Д е б ъ р ъ

Ти утро сребролико и слънце на възходъ
Си, Лебъръ, градъ стариненъ и съ искренъ си народъ,
Що своето обича и скланя си чело
Предъ башини завети и родното дѣло!

Отъ далнинитѣ сини те гледа тжно Шаръ,
Надежда той ти праща като на скжпъ другаръ,
А Стогово съ горчиви налѣни е очи,
Вищарица чело си навжсила, мълчи!

Сцена изъ драмата „Македонска кървава сватба“ — Заграбването на Цвѣта

35-годишният юбилей на Войданъ Чернодрински

Презди 35 година — на 7/20 ноемврий 1900 г. се постави за първи пжтя на сцената на „Славянската беседа“ въ София пиесата „Македонска кър-

Войданъ Чернодрински.

вава сватба“, трагедия въ 5 действия изъ македонския животъ и на македонски говоръ стъ Войданъ Чернодрински. Отъ тогава по днесъ чрезъ сценитъ на всички голъми и малки градове въ България, въ които що-годе е имало салони или сж се импровизирали такива, тая пиеса е била изнасяна на сцената и, било морално, било материално, тя е допринасяла нъкаква полза на всички български културно-просвѣтни, благотворителни и др. организации и съ това е улеснила, отчасти, постигането на поставенитъ отъ тѣхъ хумани цѣли и задачи. Тая пиеса съ своя „звученъ и кръшенъ езикъ“, съ своитъ пѣстри костюми, съ своитъ картини, алюзираши хубавитъ поля и гори на поробената земя, върху която се погазва скжпата частъ и се пролива буйната кръвъ на българяна въ Македония, прехвърли границитъ на България и завладѣ душитъ на скитащитъ се по чужбина: въ Америка, Сърбия, Русия, Австрия и др. македонтки изгнаници, които, гледайки я на сцената или четейки я съ наслада, сж се пренасяли въ роднитъ ниви, кжщи, огнища, а се неволно пролетитъ си сълзи отъ умиление или

мжка за свои близки, страдащи подъ турската робия, сж чувствували облекчение за своята пжтуща Душа въ чужбина, далече отъ своя роденъ край! Тая пиеса, по „кжтища потайни и пжтища незнайни“ прехвърли границата даже на абсолютна Турция, кървавия режимъ на която релефно се илюстрира въ 5 действия. Тамъ, въ поробената родина, млади и стари роби и робини, събрани въ нъкой тъменъ килеръ или подземно скривалище, просълзени, слушаха прочитането на нискъкъ гласъ отъ нъкой голобрадъ членъ на ученически революционенъ кржжокъ „Кървава македонска сватба“. А по-смѣлитъ младежи я представили съ малки съкращения въ Костурско въ присжтствието на каймаканина и други видни турци, и тия последнитъ сж останали много доволни отъ „геройството“ на Османъ Бега, че потурчилъ една девойка, безъ да виждатъ задъ гърбоветъ си стиснати за мжстъ юмруци на Цвѣтинитъ братя и сестри. И така, „Македонската кървава сватба“, безъ да слѣзе отъ сцената нито една година, както въ България, така и другаде, изживѣ 35 години, измина единъ труденъ ала полезенъ пжтъ за пробуждане и затвърдяване на единъ националенъ, български духъ въ душитъ на зрителитъ и засили ония братски връзки между раскжсанитъ части отъ българското изтерзано тѣло подъ петвѣковното робство.

Ползата, до сегашната и бждаща, за нацията ни отъ тая пиеса е явна. Поради това трѣбва да се отдаде нуждната почитъ на нейниятъ скроменъ авторъ Войданъ Чернодрински, който на 13 априль т. г., на втория день на Великденъ отпразнува своя тридесетъ и петъ годишенъ юбилей отъ изнасянето за първи пжтя на сцената това негово картинно и цѣнно драматично произведение, — „Македонска кървава сватба“, и да се отдаде нуждното внимание и почитъ къмъ скромнитъ труженици на перото и на сцената е длъжность на всѣки българинъ милѣющъ и ценящъ културно-просвѣтния напредкъ на своя народъ, по пжтя освѣтяванъ отъ труженицитъ на перото, единъ отъ които е и Войданъ Чернодрински.

Край Велесъ.

Юбилеятъ стана въ театъръ „Ренесансъ“, кждето се поставиха и нъколко сцени отъ пиесата „Македонска кървава сватба“. Тукъ юбиляра бѣ поз-

дравенъ отъ представители на Министерството на народното просвѣщение и др. институти и организации. Отъ съюза на Илинденската организация, председателятъ на Ржководното тѣло приветствува юбиляра, като прочете следна адреса :

„Многоуважаемий ни господинъ юбилярю,

Въ годинитѣ, когато скромнитѣ ратници на Македонското освободително дѣло безшумно проповѣдваха освободителната идея срѣдъ населението въ Македония за низвергване на Хамидовия тиранически режимъ, при който спокойствието и честта на всѣки българинъ и на всѣка българка бѣха смущавани отъ каприза и прищевкитѣ на представители на тоя режимъ, когато тѣзи ратници безшумно стягаха редоветѣ на своитѣ съмишленици за разплата съ вѣковния тиранинъ и подготвяха славната Илинденска епопея, Вие, многоуважаемий ни господинъ юбилярю, въ битността Ви основенъ учителъ въ Битолско, бѣхте единъ отъ скромнитѣ ратници на това дѣло, а когато Ви стана невъзможно да продължитѣ своята апостолска дейность въ своя роденъ кжтъ и го напустнахте съ тжга на душата, тукъ въ свободна България се отдадохте всецѣло да служите на сжщата идея, като чрезъ организираната отъ Васъ театрална труппа и даванетоъ въ столицата и провинцията драмата Ви „Македонска кървава сватба“, въ която вѣрно и изразно излагате положението на македонца и македонката подъ турския режимъ, *популяризирахте* освободителната идея срѣдъ широкитѣ народни маси въ царството и ги подготвихте да се притечатъ на помощъ на своя братъ робъ. Заслугата Ви въ това отношение е голѣма и, ценейки това, Ржководното тѣло на Илинденската организация въ днешния день на 35 годишния Ви юбилей, смѣта за свой дългъ да Ви поднесе адмиратиитѣ на илинденци и Ви пожелае дългъ животъ, за да можете да продължите Вашето дѣло и въ свободна Македония“.

Г-жа М. В. Чернодринска.